

Kome je potrebna makro-država?

Što je uloga države danas u uslovima globalizacije? Da li je moguće da na ovo pitanje znaju odgovor samo zastupnici velike državne birokratije i enormne državne potrošnje? Što je uloga države u biznisu i ekonomiji? Da li država treba da se bavi biznisom? Da li treba da ima svoja- državna preduzeća? Ako treba da ima svoja preduzeća zbog čega? Zato što su generacije tako učile u školi- država je najbolji vlasnik biznisa? Zato što je država **sveta institucija** i što se ne smije razmišljati o promjeni njene uloge? Da li se smije dirati u organizaciju svetih institucija? Zašto ovo pitanje ježi zagovornike sopstvenih zabluda o državi kao nedodirljivoj instituciji? Da li zagovornici teze o svetosti države, o njenoj religioznoj moći zaboravljaju da je današnja **nacij-država** nastala upravo u borbi sa crkvom, u borbi za prevlast i moć u društvu? Zar se zaboravlja da je država u osnovi zaštitnik interesa jednog sloja u društvu u odnosu na neki drugi? Zar npr. ovozemaljski moćnici (feudalci, plemići, buržoazija,...) nisu u 15 i 16 vijeku potisnuli kroz mehanizam države „klasu“ do tada moćnih svetovnih lica? Zar u suštini ideje države nije moć i borba za moć i novac? Zar političari nisu isto što i privatni biznismeni- samo na jednom specifičnom- političkom tržištu?

Da li je moć države (birokratije) preduslov razvoju? Da li su se moćne države, države sa velikom birokratijom, brže razvijale u prošlosti? Da li su se npr. brže razvijala društva sa moćnom, sveobuhvatnom, paternalističkom državom, ili društva koja su otklanjala prepreke inicijativi i biznisu? Da li je država **sredstvo** ili **cilj** u „rukama“ društva? Ili je možda država sredstvo kako se vlada društvom? Da li veća moć države u odnosu na društvo vodi razvoju? Ako je to tačno- onda pitanje: zašto je propao socijalizam? Zar to nije bilo društvo u vlasništvu države? Ako je država najbolji reformator kako predstavnici koncepta makro države- objašnjavaju, zašto je propao socijalizam? Zašto u uslovima 100% vladavine moći države država propada? Zašto je danas država blagostanja u krizi? Zar i država blagostanja nije tzv. puzajući socijalizam? Da li se najnovija kriza na Zapadu ne može povezati sa nastavkom tranzicije istoka? Odnosno, da li je tranzicija u Istočnoj Evropi poslije par decenija proizvela tranziciju i na Zapadu? Da li je uzrok te krize u slobodnom tržištu, kako se prikauje, ili u širenju truleži koje proizilazi iz države blagostanja? Da li će zamjena uzroka i posljedice biti plaćena velikom cijenom u razvoju?

Što je makro država? Da li je to suprotno npr. **mikro državi**, minimalnoj državi? Da li odbijanje koncepta mikro države npr. u Crnoj Gori, ne traži objašnjenje **ako nećemo mikro zašto nam je potrebna makro država?** Zašto se toliko podcjenjivački govori o ideji mikro države ili minimalnoj državi, npr. u Crnoj Gori koja ima 650.000 stanovnika? Da li ćemo čuti i jedn argument protiv od protivnika mikro države? Zašto ne?

Zašto su jedini argumenti protivnika mikro države kvalifikacije: „to nema nigdje u svijetu“, „to su nebuloze“, „to su želje da vladaju male grupe ljudi“, „to razbija socijalnu koheziju društva“, „to će biti država kriminala, jer neće biti policije na ulicama“,... Kakvi su ovo argumenti?

Zar oni koji ovakve kvalifikacije pripisuju konceptu male, jake i efikasne države, kakav je koncept mikro države ne upućuju čitaoca da ne razumiju što je ideja države, od njenog nastanka do danas?

Da li se iza ove na prvi pogled naivnosti i neznanja kritičara mikro države ne krije upravo veliko lukavstvo i znanje? Zar ne bi bilo normalno, da ako je koncept mikro države „bezveze“, da nam objasne tu vezu sa makro državom? Zašto je prva rečenica u zaštiti makro države „mi želimo da država bude racionalna?“ Zašto vrli protivnici makro države ne vode misao dosljedno do kraja: **mi želimo da država bude što racionalnija, ali da nikada ne dostigne racionalnost i efikasnost mikro države?** Zašto ne? Da možda u borbi za racionalnost se ne bi pokazalo, ne samo **bespotrebni ogromni troškovi**, već mnogo više **truleži jednog sistema, truleži jednog mišljenja, truleži jednog načina rada**? Zašto su „makraši“ (zastupnici makro države) samo za racionalnost do određene mjere? Zašto u njihovoj gramatici pridjev racionalan nema superlativa (najracionalniji)?

Zašto „makraši“ ne vole Kafku i Orvela? Da li zbog toga što su suviše jasni u opisivanju „racionalnosti“ i snage makro države i „besmisli“ postojanaj male, mikro države?

Da li je Orvelova država zaista naš jedini put u globalnu ekonomiju i globalno tržište? Da li zaista država u kojoj bi svi građani bili policajci, bila sačuvana od kriminala i bila socijalno najpravednija? Zar nam to makraši između redova ne predlažu?

Zar „makraši“ ne bi trebalo da nam odgovore na pitanje: da li bi sreća bila za nas sve ako bismo svi bili u državnoj birokratiji i imali svi iste uniforme? Možda još jedno pitanje: ko bi u tom **društvu snova** naših makraša, **šio** uniforme, a ko **određivao** mjeru? Zar se ne sjećamo nedavno preminulog Solženjicina i njegovog Gulaga? Da li je upravo borba da se određuju mjere uniforme, odgovor makraša zašto ne vole mikrodržavu? Zar mikro ne znači i njihovu manju moć, a povećanje moći onih slojeva koji stvaraju u društvu? Zašto makraši ne vjeruju u sebe već vjeruju u državu? Zar vjerovanje u sebe nije vjera u tržište, vjera da će naše znanje i naš proizvod neko dobrovoljno kupiti na tržištu, a ne da koristimo monopol države da dođemo do novca potrebnog za život?

Zar nije nesporno da nam svima još uvijek treba država kao institucija?

Zašto makrašima država **treba više od drugih**- to je pitanje na koje treba da nam odgovore u kritici nas kojima je država mnogo manje potrebna?

Da li je odgovor u njihovom **otvorenom altruizmu** ili u **skrivenoj sebičnosti**?